

Arkeologisk förundersökning

En järnåldersboplats vid Viktoria

Utbyggnad av räddningsstation

Danmarks-Kumla 1:2
Uppsala kommun
Uppland

Kerstin Åberg

UPPLANDSMUSEET

2004:08

Arkeologisk förundersökning

En järnåldersboplats vid Viktoria

Utbyggnad av räddningsstation

Danmarks-Kumla 1:2
Uppsala kommun
Uppland

Kerstin Åberg

Rapport 2004:08 avdelningen för arkeologiska undersökningar

Utgivning och distribution:

Upplandsmuseet

S:t Eriks gränd 6

753 10 Uppsala

Tfn 018 - 16 91 00 (vx)

Fax 018 - 69 25 09

www.uppmus.se

© Upplandsmuseet, 2004

Planer: Kerstin Åberg

Allmänt kartmaterial: Copyright Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3212.

Innehållsförteckning

Inledning och bakgrund	4
Målsättning och metod	5
Historiska uppgifter	6
Topografi och fornlämningsmiljö	6
Tidigare undersökningar och fynd	7
Resultat av förundersökningen	8
Anläggningar och konstruktioner	9
Resultat av slutundersökningen	11
Analys och datering	11
Förslag till antikvariska åtgärder	12
Sammanfattning	13
Tekniska och administrativa uppgifter	14
Referenser	15
Bilaga 1. Schakt- och anläggningslista	16

Inledning och bakgrund

Den arkeologiska avdelningen vid Upplandsmuseet utförde under perioden 28/4 – 29/4 2003 en arkeologisk förundersökning inom planområdet vid räddningsstationen Viktoria (lst dnr 220-9939-01).

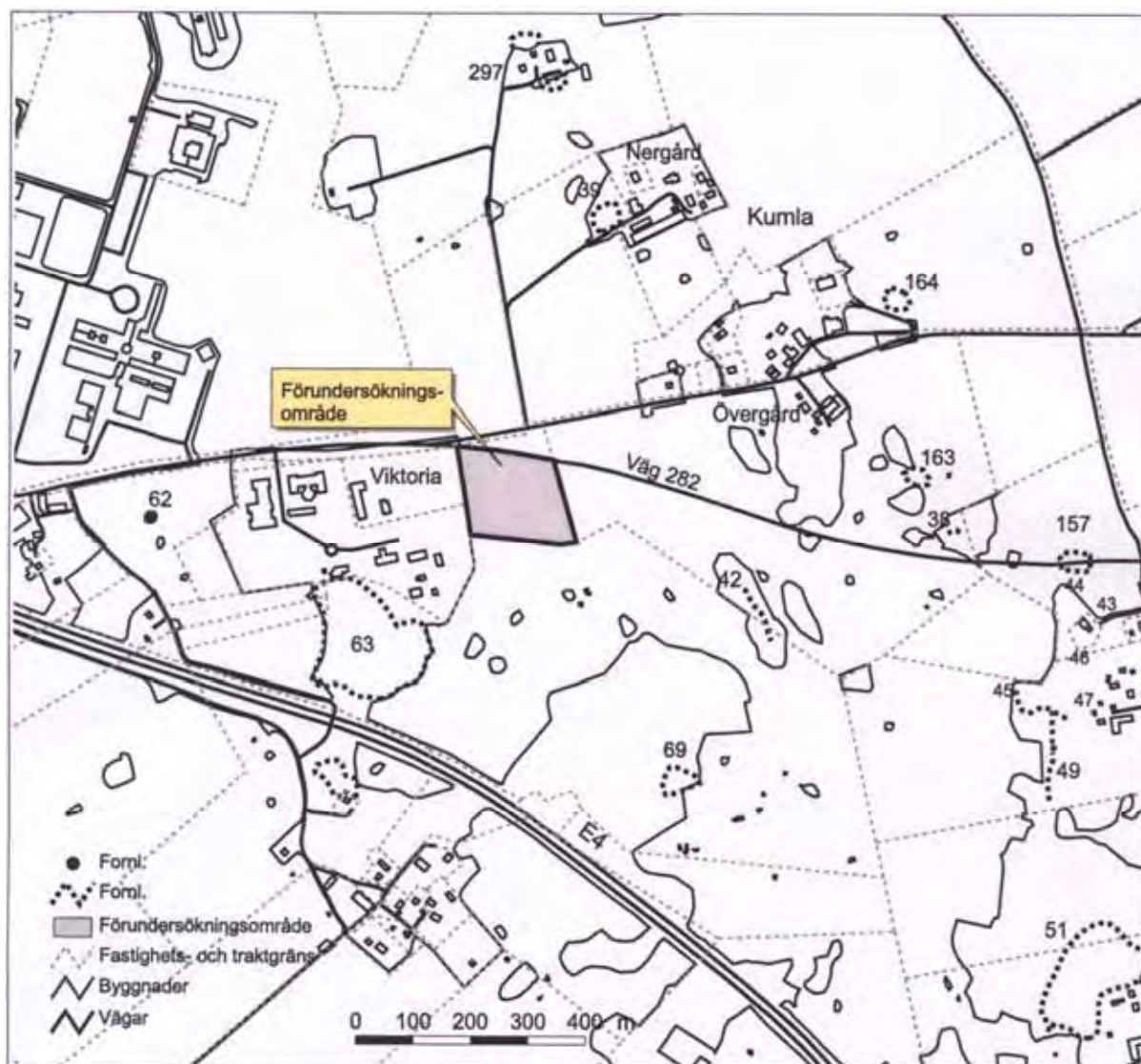
Förundersökningen skedde på uppdrag av AB Uppsala Kommuns Industrihus med anledning av planerad utbyggnad av räddningsstationen Viktoria samt anläggande av en avställningsplats för farligt avfall. Undersökningen genomfördes av Dan Fagerlund och Kerstin Åberg. För rapporten svarade Kerstin Åberg.

Undersökningen planerades i initialskedet att även innefatta ett område sydväst om det undersökta. I ett senare skede beslutades att omfattningen av förundersökningsområdet endast skulle gälla det norra området som låg närmast väg 282.

Förundersökningsområdet begränsades i norr av väg 282, i väster av inhägnaden till kursgården Viktoria, i öster och söder i merpart av fastighetsgränsen mot Danmark-Säby. Den projekterade ytan var ca 30 000 m² stor.

Efter genomförd förundersökning presenterade Upplandsmuseet en skrivelse ställd till Länsstyrelsen (2003-05-05) beträffande resultat och förslag på antikvariska åtgärder. Detta för att ärendet var av brådiskande karaktär. Efter skrivelsens inkommande bestämde sig uppdragsgivaren att fortsätta projekteringen inom den yta där fornlämning ej hade konstaterats.

I samband med schaktning för ledningar fram till Viktoriaanläggningen genomfördes under perioden 19/11 – 21/11 2003 även en mindre slutundersökning inom ovan angivna område (lst dnr 431-15314-03). Ledningsschaktet skulle dras från den befintliga anläggningen till avfallsstationen och över den del av området där fornlämning hade konstaterats vid förundersökningen.

Figur 1. Översiktsplan som visar planområdet med omgivande registrerade fornlämningar.

Målsättning och metod

Målsättningen med förundersökningen var att klarlägga fornlämningsituationen inom området samt att söka klarhet i karaktär och bevarandegraden av dessa.

Vid förundersökningen upptogs sökschakt med hjälp av grävmaskin. Schakten och de arkeologiska objekten mättes in med totalstation. Dokumentationen bearbetades sedan i den digitala dokumentationsmodellen Intrasis. De arkeologiska objekt som påträffades typbestämdes i de flesta fall okulärt på erfarenhetsmässig grund, men ett urval av anläggningarna snittades för att konstatera typ och djup samt för att ta prover för bl.a. vedarts- och ¹⁴C analys.

Historiska uppgifter

Det förundersökta området ligger inom Danmarks-Kumla och gränsar i den östra och södra delen mot Säbys ägor. Kumla omnämns första gången 1301, *in Kumblum*, då Uppsala domkyrka förvärvar sju örtugland jord.

År 1540 består Kumla av tre skattegårdar och en gård tillhörande Danmarks kyrka. På storskifteskartorna från 1760 finns två bytomter i Kumla, Nederkumla och Överkumla (DMS 1984, s 137-138, 153 f). Idag heter dessa Kumla Nergård respektive Kumla Övergård.

Byläget och markanvändningen ser ut att ha varit densamma sedan 1700-talet. I vissa fall har tidigare uppodlade åkermarker under senare tid använts till hagmark. Åkermarken var precis som idag uppbruten av impediment. År 1761 omnämns Grindåkrarna, strax sydväst om Kumla Övergårds bytomt, innehålla svartmylla. Möjligen skulle det kunna vara tecken på kulturjord (Persson et al 2002).

Topografi och fornlämningsmiljö

Det förundersökta området ligger Uppsalas östra utkant. Området, som består av åkermark, ligger intill väg 282 och öster om räddningsstationen Viktoria. Landskapet präglas av uppodlade slätter med avbrott av skogsbeklädda moränimpediment och åkerholmar. Närmaste gård är Kumla Övergård som ligger på ett moränparti ca 500 nordost om den förundersökta ytan. Strax norr om Kumla Övergård ligger Kumla Nergård.

Den förundersökta boplaten är omgiven av ett flertal fornlämningar. I hela Danmark socken finns ca 160 fornlämningar registrerade, merparten gravar. Fornlämningarna har en koncentrerad spridning till slättbygden. I merpart består de av ensamliggande gravar, gravgrupper och gravfält, men det förekommer också skärvtenshögar, stensträngar och runstenar. Merparten av de registrerade fornlämningarna har järnålderskaraktär. Gör man en liknelse med övriga mälardalen visar det sig att inslagen av fornlämningar som har bronsålderskaraktär är relativt få. Det finns inom socknen också både överplöjda gravar och boplatser. Flera av dessa har påträffats vid arkeologiska förundersökningar och slutundersökningar, (se *Tidigare undersökningar och fynd*).

Väster om räddningsstationen Viktoria finns Raä 62, en ensamliggande hög med ett omfång av ca 16 m och ca 2 m hög. Högen ligger idag omgiven av en golfanläggning.

Endast ett par hundra meter söder om den projekterade ytan ligger gravfält nr 63. Gravfältet består sammanlagt ca 100 gravar. Flertalet av dessa ligger i krönläge men också i sluttningar av moränhöjden, av vilka en del exponerar ner mot den förundersökta ytan. Gravfältet består i merpart av runda stensättningar men det finns också inslag av kvadratiska, rektangulära och en triangulär sådan samt två resta stenar.

På ett impediment sydost om Raä 63 ligger Raä 69 bestående av en hög och nio runda stensättningar.

Strax söder om Kumla Övergård och på den södra sidan om väg 282 ligger Raä 42. Fornlämningen består av en ca 74 m lång stensträng, vilken ligger på krönet av en bergsrygg och på ägogränsen mot Säby.

Ca 700 m sydost om Raä 69 ligger Raä 51. Gravfältet som ligger på krönpartiet och i sluttningarna av en kuperad moränförhöjning består av ca 100 gravar av vilka fem är högar och resterande runda stensättningar. Norr om Raä 51, vid Korsbacken finns ett område med flera typer av fornlämningar, Raä 43, 44 och 47 är tre stensättningar, Raä 45 en skärvstenshö, Raä 46 en hög. Raä 49 i samma område utgörs av ett stensättningssystem.

Tidigare undersökningar och fynd

I åkermarkerna omkring den förundersökta boplatsen finns ett antal överplöjda boplatlämningar och ett flertal arkeologiska undersökningar av olika slag har gjorts i och kring Kumla.

Vid utredning och förundersökning för nuvarande väg 282 åren 1990 och 1991 påträffades två gravar och en stensträng (Aspeborg, H et al 1997). Vid slutundersökningen för samma väg 1993 undersöktes Raä 156 och 157. Den undersökta Raä 156 utgjorde en del av en boplat som troligen sträckt sig längs den västra kanten av Samnans dalgång. På platsen identifierades sex hus och boplatsen visade sig ha dateringar från romersk järnålder- tidig vendeltid. Boplatlämningen Raä 157 är den av de två som geografiskt ligger närmast Viktoriaundersökningen. Boplatsen härrör från romersk järnålder och området tolkades som utkanten av en större boplat som har sträckt sig söderut (Häringe Frisberg et al 1997).

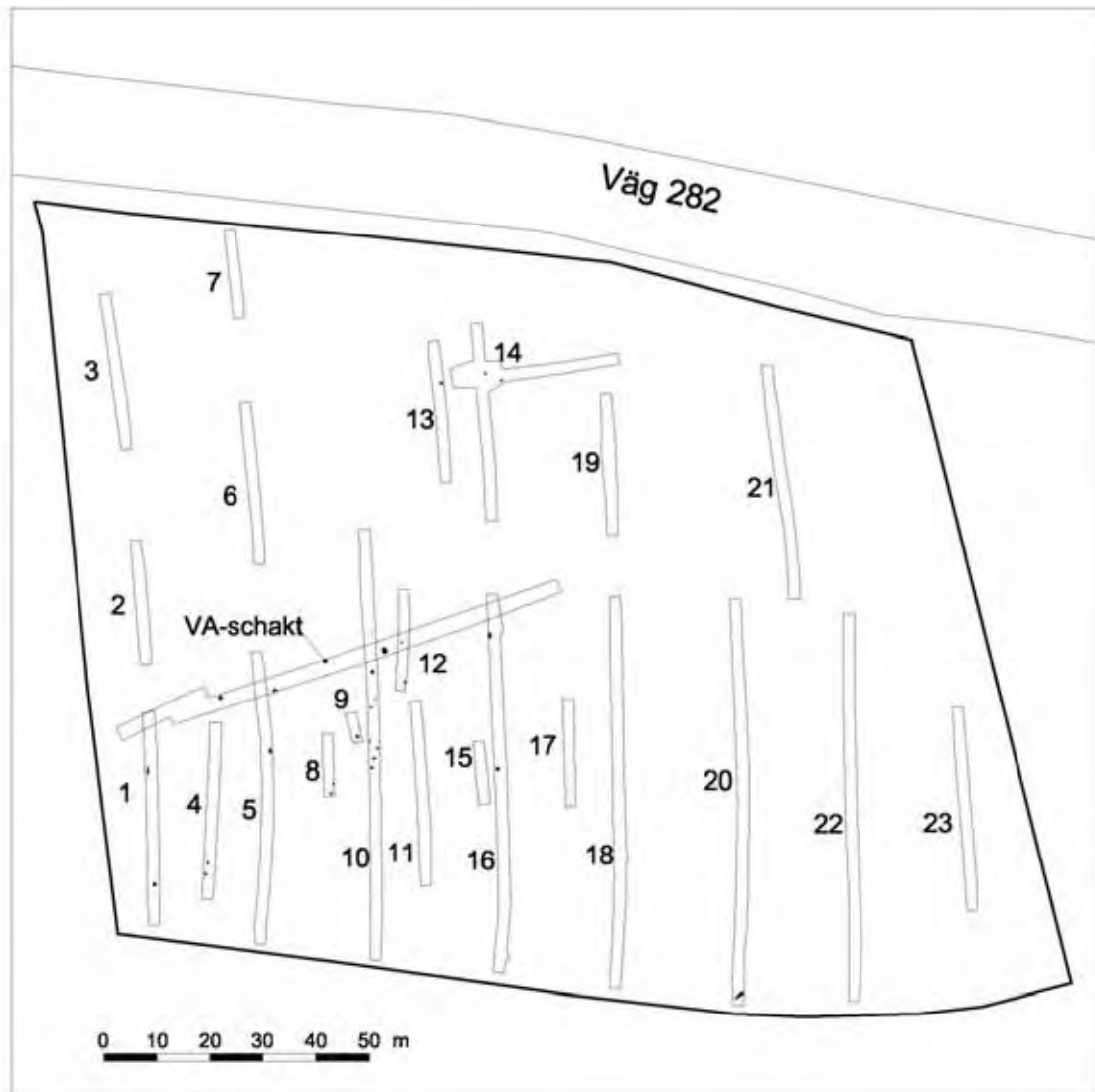
Med anledning av E4 bygget Uppsala-Mehedeby undersöktes år 2000 fornlämning Raä 38. Vid slutundersökningen påträffades tre gravar, fem stensträngar en stenpackning. Resterna efter boplataktivitet konstaterades bl.a. i form härdar och gropar. Gravarna kunde genom fynd och ¹⁴C analys dateras till yngre bronsålder. Boplatlämningarna daterades dels till bronsålder men även till äldre romersk järnålder (Persson et al. 2002).

I samband med utredningen för väg E4 1994 framkom en stensträng på ett impediment nordväst om Raä 38. Intill denna och vid samma tillfälle konstaterades också boplatlämningar på båda sidor av väg 282 (Aspeborg et al 1995, s 8).

År 1993 gjordes en förundersökning intill gravfält Raä 39. På platsen konstaterades boplatlämningar i form av stolphål och härdar (Frölund 1995, s 11). Vid Söderhällby i Vaksala socken, norr om Kumla Nergård, undersöktes vid samma tillfälle Raä 297, vilken har en datering till förromersk järnålder.

Resultat av förundersökningen

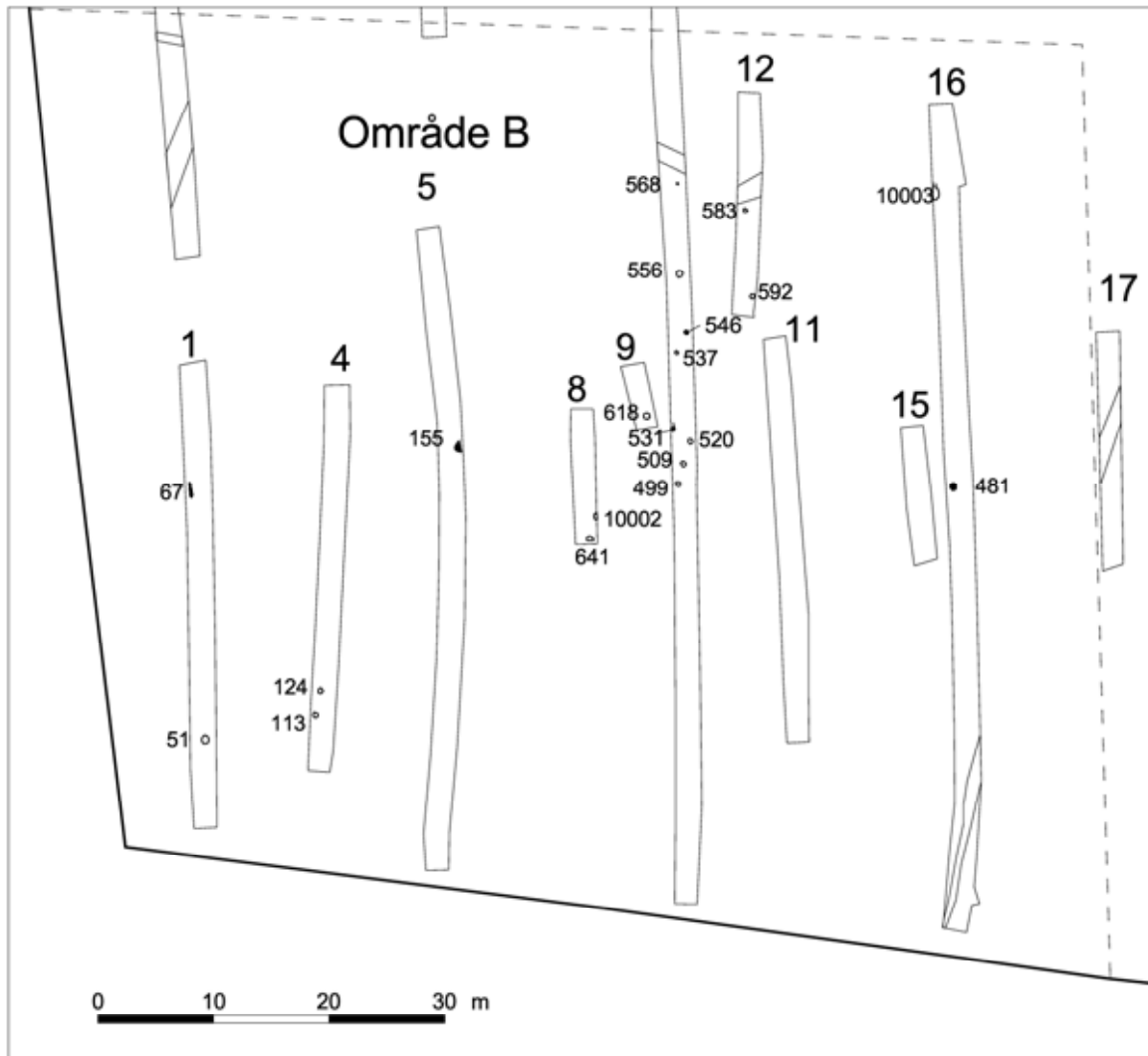
Den undersökta ytan var ca 30 000 m² stor och låg i åkermark. Marken bestod av glacial lera och matjordsdjupet var genomgående ca 0,30 m. Området var relativt flackt och nivåerna varierade mellan ca 13,5 och 14 m ö h. Vid undersökningen grävdes 23 sökschakt. I elva av dessa, schakt 1, 4, 5, 8-14 och 16 konstaterades olika förhistoriska anläggningar. Totalt påträffades 24 anläggningarna vilka huvudsakligen utgjordes av stolphål och rester efter härdar, men också en möjlig brunn.

Figur 2. Den undersökta ytan med förundersökningsschakten markerade och numrerade, samt det senaste upptagna VA-schaktet.

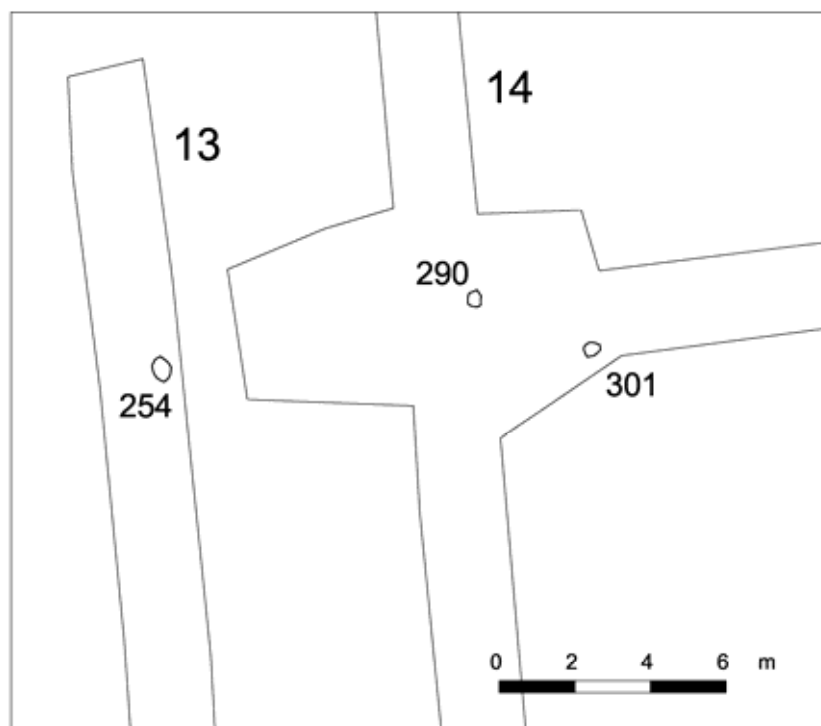
Anläggningar och konstruktioner

Anläggningarna var framförallt koncentrerade till den sydvästra delen av förundersökningsområdet, område B. Åtta stolphål, A499, 509, 520, 537, 546, 618, 641 och 10002, orienterade i nordost - sydvästlig riktning skulle tillsammans kunna utgöra en treskeppig huskonstruktion. Centralt placerad inom huskonstruktionen fanns härden A531. Anläggningarna påträffades i schakten 8, 9 och 10 och huset har i dagsläget tolkats ha en lätt trapetsoid form, vilken skulle kunna tyda på en datering till bronsålder – äldre järnålder

Figur 3. Det anläggningsintensiva området B med schakten och de påträffade anläggningarna markerade.

Endast fyra anläggningar påträffades utanför område B. Tre av dessa utgjordes av nedgrävning A301 och stolphålen A254 och 290. Anläggningarna låg i schakten 13 och 14 (fig 4) och på en begränsad yta ca 75 m nordost om de övriga anläggningarna vid yta B. Dessa anläggningar tycktes endast utgöra en mycket gles förekomst utanför det egentliga aktivitetsområdet. Trots att flera schakt togs upp intill de tre anläggningarna och några schakt breddades framkom inga fler anläggningar i anslutning dessa tre.

Figur 4. Yta D med de tre påträffade anläggningarna markerade.

Den fjärde anläggningen som befann sig utanför område B låg i schakt 20 och utgjordes av en ensamliggande nedgrävning A372, vilken var svår att avgränsa och av tveksam karaktär.

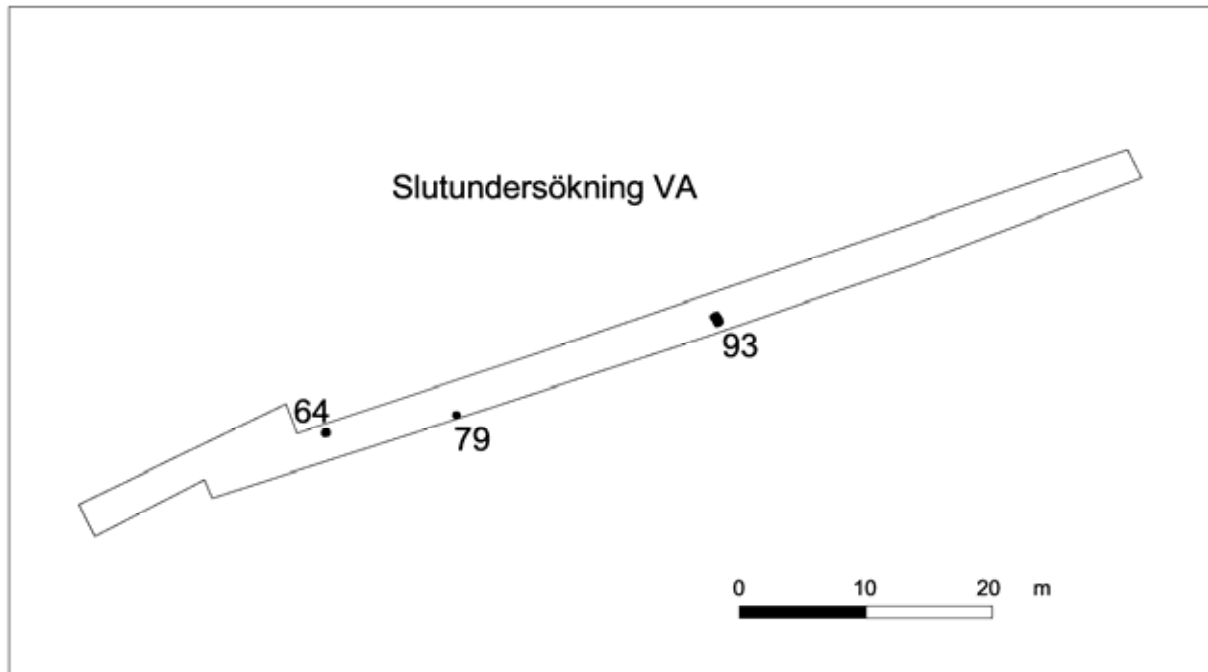
Vid undersökningen snittades och dokumenterades sammantaget sju anläggningar. Av dessa var två härदार, en nedgrävning och övriga stolphål. Tre av stolphålen visade sig vara stenskodda. A254, 290 och 520. Av de snittade sju anläggningarna låg tre stycken, två stolphål och en grund nedgrävning, inom yta D. Övriga snittade anläggningar, A499, 520, 531 och 481, befann sig inom område B.

Anläggningarna som undersöktes hade ett djup mellan 0,05 och 0,20 m. Troligen har de ursprungligen varit djupare och kraftigare. Det syns bl.a. av att vissa härदार endast var fragmentariskt bevarade och att stolphål, som troligen var lämningar efter takbärande stolpar i hus, var förhållandevis grunda. Senare tiders odlingsverksamhet har säkerligen skadat fornlämningens ursprungliga ytliga delar. Detta syns också av att grundare konstruktionsdetaljer såsom vägglinjer och liknande inte återfanns i förundersökningsschakten. Resultatet av förundersökningen visar dock att de huvudsakliga strukturerna, såsom grundstommen till hus och andra aktiviteter, bevarats i en sådan grad att bebyggelsens karaktär och utbredning kan rekonstrueras.

Vid förundersökningen iaktogs en hel del skärvig sten och enstaka slaggklumpar i åkermarken. I några av de undersökta anläggningarna fanns enstaka små bitar av bränd lera som inte tillvaratogs. Inga andra fynd framkom vid förundersökningen.

Resultat av slutundersökningen

Vid undersökningen grävdes ett ca 3 m brett och 88 m långt schakt som korsade område B (fig 2). Schaktet var i ytan 271 m². Totalt påträffades och undersöktes 3 anläggningar av förhistorisk karaktär.

Figur 5. Den slutundersökta ytan med de påträffade anläggningarna markerade.

Av de tre påträffade anläggningar visade sig två vara härdar, A64 och A79, och en, A93, vara en stenpackning. Anläggningarna låg strax norr om det hus som konstaterades vid förundersökningen. Härdarna var rundade och 0,6-0,7 m stora. Djupet på båda härdarna var endast 0,02 m vilket tyder på att en betydande del av anläggningarna har förstörts vid senare tiders odling.

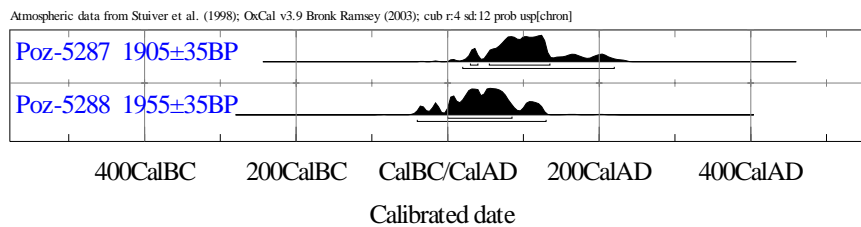
Analyser och dateringar

Det analyserades ett prov vardera från förundersökningen respektive slutundersökningen. En vedartsanalys genomfördes av Thomas Bartholin, Nationalmuseet i Köpenhamn, och en ¹⁴C-analys gjordes av Tomasz Goslar, Poznan Radiocarbon Laboratory i Polen. Frågeställningarna inför analyserna var vilket träslag som hade använts vid byggnationen av huset och vilket bränsle som använts i härden. Vidare var det intressant att vid vedartsanalysen få ett så bra fragment som möjligt framtaget för ¹⁴C analysen, då materialets egenålder alltid har betydelse. ¹⁴C analysen skulle kunna säga oss hur gammalt huset och härden var samt om de var samtida.

Det analyserade provet från förundersökningen kom från stolphålet A520, vilket ingick i den förmodade treskeppiga konstruktionen. De analyserade provet från slutundersökningen kom från härden A79.

Vedartsanalysen från förundersökningen visade att de totalt 13 analyserade fragmenten kom från tall, björk och ek. Alla påträffades i stolphålet A520, vilket gör det tveksamt vad de olika fragmenten representerar. Trots tallens höga egenålder bedömdes det ändå vara det bästa provet att ¹⁴C-analysera. Detta med anledning av att tall är det material som vanligtvis har använts som byggnadsvirke i huskonstruktioner. Tallen lämpar sig väl som byggnadsmaterial, men även den lokala byggnadstraditionen kan ha spelat roll konstaterade Erik Danielsson som gjorde vedartsanalyserna för Vängeundersökningarna (Danielsson 1999). Detsamma konstaterades vid undersökningarna för väg E4 i Danmarksby (Göthberg et al 2002). Det är dock osäkert om provet representerar själva stolpen, däremot berättar det om materialtillgången och ger också en generell datering av boplatsen.

Vedartsanalysen från härden A79 från slutundersökningen visade en jämn fördelning mellan tall och asp. Fragmenten från tall var bäst att datera då de var grenfragment, vilka har en något lägre egenålder än de identifierade stamfragmenten från asp.

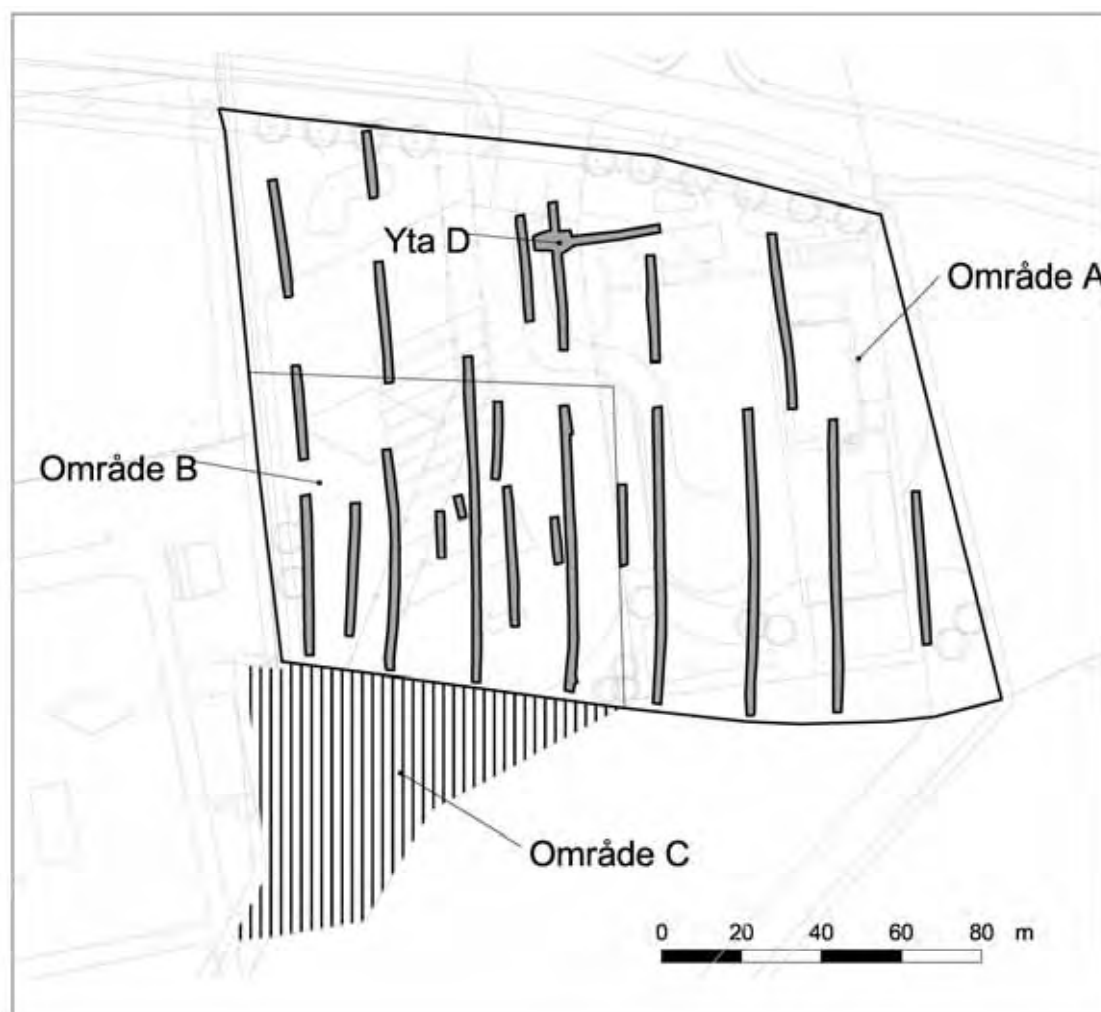
Figur 5. Diagram över kalibrerade ¹⁴C dateringar från A520(Poz 5287) och A79(Poz 5288).

De prov som ¹⁴C-analyserades visade sig komma från övergången förromersk järnålder och början av romersk järnålder. Stolphålet, A520, daterades till 1905 ± 35 BP och härden, A79, till 1955 ± 35 BP. Skillnaderna som finns kan avspegla det faktum att stolphålet har daterats med ett tallprov som kom från stammen, vilken kan ha en egenålder på 75 år. Med tanke på härdens och stolphålets kontextuella relation samt den relativt samstämmiga dateringen bör de nog betraktas som samtida.

Förslag till antikvariska åtgärder

I den mån en ytterligare exploatering av ytan blir aktuell föreslår Upplandsmuseet att den mest anläggningsintensiva delen, område B, inom förundersökningsområdet bör slutundersökas. Det tillkommer även en yta närmast stängslet och söder om den undersökta ytan, område C (fig 6), vilket inte var utstakat vid förundersökningstillfället. Däremot ser Upplandsmuseet det inte nödvändigt att genomföra en slutundersökning av den mindre ytan D. Detta område bedömdes utgöra en mer extensiv boplatsyta och därför snittades och dokumenterades de förhistoriska anläggningarna som låg inom den avgränsningen redan vid förundersökningen. Vidare anses inga ytterligare antikvariska åtgärder vara nödvändiga inom den del som benämns som område A, där ingen fornlämning kunde konstateras. Den för slutundersökning

rekommenderade ytan omfattar ca 10 000 m². För vidare information rörande undersökningsplan, se tidigare skrivelse ställd till Länsstyrelsen 2003-05-05.

Figur 6. Undersökningsområdet med de i texten nämnda ytorna markerade.

Sammanfattning

I början av april 2003 genomfördes en arkeologisk förundersökning vid räddningsstationen Viktoria, Danmarks-Kumla, Uppsala. Förundersökningen gjordes med anledning av planerad utbyggnad av räddningsstationen Viktoria samt avställningsplats för farligt avfall. Målsättningen med förundersökningen var att klarlägga fornlämningsituationen inom området samt att söka klarhet i karaktär och bevarandegraden av påträffade anläggningar.

Vid förundersökningen upptogs sökschakt med hjälp av grävmaskin. Påträffade anläggningar plandokumenterades och ett visst urval snittgrävdes. Resultatet visade att det finns förhistoriska boplatslämningar inom den sydvästra delen av den aktuella exploateringsytan. Totalt påträffades 24 anläggningarna vilka huvudsakligen utgjordes av stolphål och hårdrester, men också en möjlig brunn. Åtminstone en huskonstruktion konstaterades på platsen, vilken har daterats till romersk järnålder.

Upplandsmuseet föreslår att den mest anläggningsintensiva delen, område B, samt en yta närmast stängslet och söder om den förundersökta ytan, område C, slutundersöks. Område A, som även innefattar yta D, lämnas utan vidare antikvariska åtgärder. En slutundersökning av området motsvaras i en yta på ca 10 000 m².

Under november 2004 slutundersöktes en mindre yta inom ovan angivna område. Anledningen till detta var att nya ledningsschakt skulle dras från den befintliga Viktoriaanläggningen till avfallsstationen och över det område där fornlämning redan hade konstaterats vid förundersökningen. Vid slutundersökningen påträffades tre anläggningar, två härdar och en stenpackning, vilka med största sannolikhet hör till den boplatsyta, område B, som påträffades vid förundersökningen. En av härdarna A 79 daterades till romersk järnålder. Det samstämmer med dateringen av huskonstruktionen, vilken konstaterades vid förundersökningen.

Tekniska och administrativa uppgifter

Undersökningstyp: Arkeologisk för- och slutundersökning

Orsak till förundersökning: Utbyggnad av räddningsstationen Viktoria samt avställningsplats för farligt avfall.

Orsak till slutundersökning: Anläggande av VA ledning.

Beställare: AB Uppsala kommuns Industrihus.

Koordinatssystem: Uppsala stad.

Höjdsystem: Uppsala.

Plats: Danmarks-Kumla 1:2, Uppsala kommun.

Fältarbetsperiod: 28/4-29/4 2003 och 19-21/11-03

Projektdeltagare: Dan Fagerlund & Kerstin Åberg.

Vid slutundersökningen deltog även Jonas Svensson.

Upplandsmuseets diarienummer: 927/01 och 1351/03.

Upplandsmuseets projektnummer: 8014 och 8108.

Länsstyrelsens beslutsdatum och diarienummer:

förundersökningen: 30 oktober 2001 ,dnr 220-9939-01.

slutundersökningen: 17 november 2003, dnr 431-15314-03.

Referenser

- Aspeborg, H., Bodin, U., Frölund, P., Häringe Frisberg, K. & Larsson, L.-I., 1995. *Arkeologi i Tiundaland, E4. Arkeologisk utredning Väg E4 sträckan Uppsala – Mehedeby, Uppsala och Tierps kommuner, Uppsala län, Uppland.* (Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala Rapport 1995:04).
- Aspeborg, H., Åstrand, J. & Ählström, J., 1997. *Arkeologi Tiundaland, E4. Arkeologisk förundersökning väg E4, delobjekt 1, Uppsala-Fullerö. Delen Danmarksby-Rörby/Stångby Danmarks och Vaksala socknar Uppland.* (Riksantikvarieämbetet UV Uppsala Rapport 1997:01).
- DMS., 1984. *Det medeltida Sverige. 1:2. Uppland, Tiundaland: Ulleråker, Vaksala, Uppsala stad.* G. Dahlbäck, O. Ferm & S. Rahmqvist (red). (KVHAA). Stockholm.
- Fagerlund, D, Göthberg, H, Qviström, L & Åberg, K. 1999. *Förhistoria och medeltid i Vänge – Arkeologiska undersökningar 1998. Upplandsmuseets Skriftserie Nr 1. Uppsala*
- Frölund, P., 1995. *Boplatser i Danmark och Vaksala. Arkeologisk förundersökning, RAÄ 36 och 39 vid Kumla i Danmarks socken, Söderhällby, RAÄ 135 och Norrby i Vaksala socken, Uppsala kommun, Uppland.* (Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala Rapport 1995:41).
- Göthberg, H, Qviström, L & Åberg, K. 2002. *Arkeologi i Tiundaland. Undersökningar för E4 – Äldre järnålder vid Danmarksby. Raä 161, 153.* Upplandsmuseet.
- Häringe Frisberg, K., Frölund, P. & Göthberg, H., 1998. *Boplatser i Danmarks socken – undersökningar vid Myrby och Bärby. Arkeologisk undersökning RAÄ 156 och 157, Danmarks socken, Uppland.* (Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala Rapport 1997:42).
- Persson, M., Andersson, F., Guinard, M & Lindkvist, A., 2002. *Bronsålderslämningar i Kumla. Gravar och gropar.* (Societas Archaeologica Upsalienis, SAU skrifter nr 3, 2002).

Bilaga 1. Schakt- och anläggningslista

Förundersökningen

Schakt 1 (Id89), längd 40 m, area 92 m²

Id	Typ	Storlek
51	Stolphål	0,70x0,70
67	Härd	1,40x0,30

Schakt 2 (Id214), längd 23 m, area 53 m²

Schakt 3 (Id204), längd 30 m, area 65 m²

Schakt 4 (Id101), längd 34 m, area 73 m²

Id	Typ	Storlek
113	Stolphål	0,50x0,40
124	Stolphål	0,45x0,45

Schakt 5 (Id137), längd 56 m, area 123 m²

Id	Typ	Storlek
155	Härd	0,90x0,40

Schakt 6 (Id193), längd 31 m, area 65 m²

Schakt 7 (Id236), längd 18 m, area 38 m²

Schakt 8 (Id168), längd 12 m, area 23 m²

Id	Typ	Storlek
641	Stolphål	0,55x0,55
10002	Stolphål	0,55x0,55

Schakt 9 (Id614), längd 6 m, area 11 m²

Id	Typ	Storlek
618	Stolphål	0,6 x0,6

Schakt 10 (Id174), längd 82 m, area 178 m²

ID	Typ	Storlek
499	Stolphål	0,50x0,50
509	Stolphål	0,50x0,50
520	Stolphål	0,45x0,45
531	Härd	0,80x0,80
537	Stolphål	0,35x0,35
546	Stolphål	0,35x0,35
556	Stolphål	0,55x0,55
568	Störhål	0,15x0,15

Schakt 11 (Id630), längd 35 m, area 77 m²

Schakt 12 (Id605), längd 12 m, area 39 m²

Id	Typ	Storlek
583	Stolphål	0,40x0,40
592	Stolphål	0,40x0,40

Schakt 13 (Id244), längd 28 m, area 59 m²

Id	Typ	Storlek
254	Stolphål	0,55x0,55

Schakt 14 (Id266), längd 69 m, area 166 m²

Id	Typ	Storlek
290	Stolphål	0,40x0,30
301	Nedgrävning	0,40x0,40

Schakt 15 (Id493), längd 12 m, area 25 m²

Schakt 16 (Id445), längd 72 m, area 164 m²

Id	Typ	Storlek
10003	Brunn	1,13
481	Härd	0,65x0,65

Schakt 17 (Id10001), längd 21 m, area 39 m²

Schakt 18 (Id328), längd 75 m, area 166 m²

Schakt 19 (Id317), längd 27 m, area 63 m²

Schakt 20 (Id354), längd 77 m, area 174 m²

Id	Typ	Storlek
372	Nedgrävning	0,05x1,5

Schakt 21 (Id417), längd 45 m, area 98 m²

Schakt 22 (Id384), längd 74 m, area 162 m²

Schakt 23 (Id431), längd 39 m, area 83 m²

Slutundersökningen

Id	Typ	Storlek
64	Härd	0,66x0,74
79	Härd	0,60x0,62
93	Stenpackning	1,14x0,82

*Alla storlekar är angivna i meter.